

Lantos Tímea

*Fekete-fehér pöttyös
Novellák*

Helma 2023

Fekete-fehér pöttyös

Lantos Tímea

Copyright © Lantos Tímea 2023
Minden jog fenntartva. A könyv
bármely részletének közléséhez a kiadó
előzetes hozzájárulása szükséges.

Az elektronikus könyvet kiadja a
HELMA Kiadó.
Cím: 8630 Balatonboglár Szabadság u.
75.

Telefon: +36 (30)499-34-77

E-mail cím: info@helma.hu

Webcím: www.helma.hu

A kiadásért felel a HELMA Kiadó
ügyvezetője Dvariecki Bálint
Kiadás dátuma 2023.

ISBN: 978-615-6559-61-6

Borító Lantos Tímea munkája.

A szerzőről és a kötetről további információk elérhetők az alábbi internetes felületeken:

A HELMA kiadó hivatalos Weboldala:
www.helma.hu

HELMA Youtube csatorna:
<https://www.youtube.com/@HelmaKonyvek>

HELMA Instagram:
<https://instagram.com/helmakonyvek?igshid=YmMyMTA2M2Y=>

HELMA Tik-tok csatorna:
https://www.tiktok.com/@helma_konyvek

HELMA facebook oldal:
<https://www.facebook.com/HelmaKonyvek>

Helma Vendéghang podcast elérhetőségek:

- Anchor.fm
- Spotify
- Google Podcast
- Apple iTunes
- RSS:

<https://anchor.fm/s/976b6eac/podcasts/rss>

Tartalom

Fehér tornacipő.....	6
Arctalanul.....	11
Rivaldafényben.....	20
Hová távozik a lélek.....	32
Kapcsolatok.....	42
Fekete-fehér pöttyös.....	46
Vakrandi.....	58
Zuhogó csend.....	68
Punktum.....	78
Az élet megy tovább.....	86
Eseményhorizont.....	99
Zsákbamacska.....	111
Kaleidoszkóp.....	122
Szilvafoltok.....	132
Bogár-szemek.....	142
Csontokat zörgetve.....	146
A betétkönyv.....	157
Filmszakadás.....	165
A rokonlátogatás.....	171
Hiányzó darabka.....	189
Ajánló.....	204
A szerző bemutatkozása.....	206

Fehér tornacipő

Anyám zavarban van.

– Egy szelet dobostortát kérek, egy kis ásványvizet –, szünetet tart – és egy kis kávéért kérnék még – közben tördeli az ujjait. Kezei puffedtek, a körmei olyanok, mint a korcsolyapálya karcos jege.

A fekete hajú csitri lefirkantja a rendelést, majd rám néz. Szürke szemeiben kékes szálak vibrálnak. Körülötte cukorillatú és meleg a levegő. Az arca hófehér, bal melle fölött, ahol a bőr még párnás, hintázó kislánytetoválás rajza. Rám kacsint, közben anyámra sandít, engem felbosszant ez a rejtett üzenet. – Hozza nekem is ugyanazt! – finnyásan végigmérem. Fehér, gyöngyös papucsán megáll a szemem, aztán visszamászik az arcára. Mosolyom célzott nyílhegy.

Anyám zavarban van. Még soha nem láttam ilyennek. Öreg, elhízott, de hasonlít arra, amilyennek mindig is látni vágytam; anyának, gyengédnek, embernek.

– Jól nézel ki, Évikém! – erre összerezzenek, azok Évikéznek, akik szeretik a negédes becézést, de nincs közülük hozzám.

– Régen láttál! Én is öregszem, maholnap ötven leszek. Persze mi ritkán találkozunk! – életlen kések a szavaim, többhöz fáradt vagyok.

Mondania kellene valamit, de csak nézi a cappuccino színű falat szegélyező díszléc marcipánszerű vonalát. Látom, hogy elfutja szemét a könny, hallgat. Nem tudom miért, de most csalódott, és a sértődése olyan, mint egy árok, amibe beledobálhatja a tüskéit.

Két éve nem láttam, azelőtt sem sokat. Gyerekkoromban évente pár alkalommal meglátogatott, nagy masnis dobozokat tett elém, amik fodros ruháskákat, körömcipőket, csillogó hajpántokat, finom harisnyákat rejtettek. Szerettem volna ezeket hozzávágni, ordítani, hogy én a sportos, kényelmes ruhákat szeretem. Ha már annyira kárpótolni szeretné, hogy nem nevel, hozzon könyveket, farmert, tornacipőt! De nem szóltam. Nagymamám rám nézett, és csöndben maradtam.

A csitri élénk teszi a süteményt, az ásványvizes palackokat, és azt mondja, a kávé majd frissen hozza, szóljunk, ha kérjük. Bólintok. A kedvessége most őszintének tűnik.

Anyám szel a süteményből, keze reszket. Ahogy rászúrja a villára, nézi, hogy figyelem-e. Nincs visszaút, közelít a szájához, de majdnem elvétí a célt, felsőajkát így is összekeni. – Mitől reszket a kezed? – a vajás kakaókrém rátapad a szájpadrádomra, a cukros máz reccsen a fogaim között. Az édes íz megnyugtat, vállaimat lejjebb engedem, kifújom a fáradt levegőt, kedvem lenne letörölni anyám összemaszatolt arcát.

– Semmiség, a korral jár – mondja. Igen, valóban sokat öregedett. De nem is az öregség, inkább valami betegség jelét érzem.

– Miért keresel ilyen ritkán? – párás a hangom. Most azt várom, hogy elsírja magát, mint az előadásain tette a nézők előtt. Néha megnéztem egy-egy darabban, talán észre sem vette, hogy ott ülök a negyedik sorban. Nagy tehetség volt az arcára olvadó szereppel, a torkából felszakadó sóhajjal. Ilyenkor azt éreztem, hogy nem is nézőtér, hanem egy hűvös, ásványillatú hegy gyomrában vagyok, ahol tisztaság és ősi energia pulzál.

Minden alkalommal megszegyenülve kullogtam haza, mert titokban azt reméltem, hogy lehull a lepel, meglátom azt az arcát, amit előlem rejteget, és meggyűlölközhök. Igen! Gyűlölni akartam, hogy nem nevelt, hogy rábízott az anyjára, és csak hozta a gusztustalan masnis cipőket. És mégsem gyűlöltem, hanem magamra haragudtam, azért hogy kifigyeltem, megbújtam a nézők között, hogy tetten érjem, és egyszer előállítsam, és az arcába üvöltsem: „Hogy képzeled? Engem elhagytál, és közben jót szórakozva illegeted magad a színpadon, mint egy rikító pipacs?! De nem volt semmi, mindez elmaradt, a talpamtól a fejem búbjáig felhasított ez a nagy tehetség és a felismerés, hogy szürkén nem élhet, mert az árulás lenne önmagával szemben.

Itt a cukrászdában ez nem az a nő, alig ismerek rá. A kérdésemet is csak forgatja a krémes szájában, a mogyorószínű abroszon táncolnak az ujjai. Egy kísértetre haragszom, nem erre a hurkás hasú, rövid hajú asszonyra, aki Isten tudja, mit cipel magával születése óta.

– Mindig szerettelek, de volt egy sorsfeladatam! – most nem reszket a keze, a szemei rám feszülnek. Nincs jogom, hogy vallassam, de jólesik játszani a bírószeretet.

– Mindig, minden helyzetben szerettél? Legalább most ne hazudj! Szerettél anyák napjakor, mikor a maminak szavaltam a verset, szerettél, mikor beszéltem lázálomban, a ballagásomon, a diplomaosztómon, szerettél, mikor elvetéltem?

– hozzávágtam a sérelmeimet, mintha kiköltöztetnék egy lakót, aki lelakta a házamat, adósságokat halmozott fel, és becsapott. Mivel is dobálózhatom? Mivel dobálózhatok én, Hajnal Éva, 46 éves építész, egy ilyen nő felé, mint Kardos Heléna, akinek élete kimeríthetetlen kút volt a színpadon, visszhangzó, éltető, mély és messzi tükör?!

Tudtam, hogy összetöröm, és hogy nincs ehhez jogom. Nincsenek kötelező szerepek, nem kell minden kártyával beszállni a játékba, nem kell minden nőnek nevelnie a gyermekét, nem kell mindenkinek áldozatot hoznia, mert akkor mi lenne a világgal? A tehetségeknek máshol kell áldozniuk, mert ők ezt kapták. Igen! Sorsfeladatuk kapták.

Intek a cukorszagú lánynak, jöhet a kávé. – Minden
rendben? – kérdezi. Ahogy lélegzik, a kislánytetoválás hintázik.
Anyám kavargatja a forró, habos italt, csilingel a porcelán,
békeidő hangok.

– Igen, mindig szerettelek! – olyan puhán mondja, mintha
vattába csomagolt köveket dobálna egymáshoz.

A háta mögé nyúl. Átad egy szalaggal átkötött dobozt. – Otthon
bontsd ki! És kérlek, ne haragudj többé rám.

Egy év múlva érek a dobozhoz. Barna
csomagolópapírára csíkokat szab a redőny résein bekúszó fény.
Egy ideig csak bámulom, elképzelem a csillogó hajpántokat, a
csinos kis körömcipőket, a habos ruhákat. Aztán feltéptem a
csomagolást, és csak nézem a hófehér tornacipőt, a farmert és a
könyvet, amit találok benne. Nem tudom miért, de azt érzem,
hogy a zuhany alá kell állnom. A zuhanykabin langyos vize bőg
helyettem...

Másnap felkeresem. Egy kórházban találok rá.
Öntudatlan és madárcsontú asszony. Ez a szerep nem illik
hozzá. Már nem akarom tetten érni, lerántani a leplet róla.
Anyám már nem a színpadok fényében illegő pipacs. A
szerepeket átadta másoknak, csöndesen elvonult, és hamarosan

valahol messze, egy másik darabra kell majd készülnie. Ott talán anya lesz, és nem művész. Istenem, de fáj!

Szorítom a kezét, a bőre pergament papír. Arcához hajolok, nem érintem meg. Csak belebújok ebbe a meleg párába, amibe mindig is vágytam.

Fehér tornacipőm gumija hozzáér a rácsos ágy lábához. Felülök, nézem hintázó lábaimat. Az ablaküvegen csorog az eső, egy ág reccsen. Igen, már tudom. Rugalmas fűzfavessző a megbocsátás...

Arctalanul

Becsapta az ajtót maga után. Az előszobafalon függő tükör beleremegett. Fél percig még vibrált a fénylő síküveg, aztán újból megbénította a mozdulatlanság. Talán a szomszédok is hallották Ádám hangját. Nincs jelentősége, az élet cirkusz.

Tegnap, amikor kijöttem a bevásárlóközpontból, a parkolóban egy jól öltözött pár veszekedett. Óvodáskorú gyermek guggolt mellettük a bitumenen fonnyadó csikkeket babrálva. Ismerős szitu, mintha Nórikát láttam volna. Ösztönös

reakció a védtelenek részéről, elbújni az instant kreált világukba.

Anyámék szintén így öregedtek meg egymás mellett, vagy inkább egymással szemben, ez a pontos megfogalmazás.

Én nem akarok így élni, ezt már tudom, de mégis, hogyan menthetném ki magam és a gyermekem?

Harminchat éves vagyok, a lányom négy. Eladóként dolgozom egy supermarketben. Mi kereskedelmisek arctalanok vagyunk, mintha nem lenne a nyakunkon fej, csak csápjainkkal rendezgetnénk a polcokat, nyújtánánk át a húsz deka felvágottat, és arctalanul húzgálnánk a zsugorfóliás szénsavas vizet a pénztár letapadt, fekete csúszkáján.

Lassan megszokom ezt. Úgy érzem magam, mint egy fonnyadó saláta. Az emberek elmennek mellettem, senki sem kíváncsi rám.

A kisboltban, ahol ezelőtt beugró voltam, nem ismertem ezt a személytelenséget. Ott mosolyogtak a vásárlók, megcsíptek egy-egy kurta viccel, hús-vér óhajok adták át egymásnak a kosarakat.

Reggel ötkor kezdek. Ilyenkor télen nehéz. Nóri még alszik. A szempillája nedves az álomtól, a bőre vattacukor-illatú. Ezt a tisztaságot őrzöm magamban, ebbe zuhanok bele a félórás zötyögés közben az áporodott leheletű buszon.

Az apja viszi reggelente. Ádám ennyit még megtesz. Nem szívesen bíztam rá, de máshogy nem tudom megoldani. A lakáshitel annyi, mint a fél fizetésem. Kell a pénz. Mindenhol ezt sóhajtják, kell a pénz! Mire kell? Egy kisebb lakásban, autó, televízió, szárítógép nélkül is élhetnénk, csak békesség lenne.

Az arcom nyúzott. Nincs igényem a szépségre. Ápolt és tiszta vagyok, de nem akarok senkinek sem tetszeni. Hagyjanak békén, ne nézzenek meg! Undorodom a kiéhezett tekintetektől. A feleség válogat a vacsorához, a férj szeme meg rátapad az előtte álló nő fenekére. Aztán hazamennek, az asszony húst klopfol, a férfi egy doboz sörrel bevonul a hálósobába, és míg a vacsora készül, addig pornót vagy meccset néz.

A kolléganőm, Andi szerint negatív vagyok. Az ő férje, süt-főz, takarít. Azt suttogom, hogy a párja egy szentember. Jó hosszan széthúzom a szót, megnézem mennyire elasztikus, meddig tudom úgy nyújtani, hogy az még őszintének tűnik és nem ironikusnak.

Kis köpcös férfi az Andi férje, de ő is gömbölyű. Nem szép nő, mégis úgy vibrál, mint a karácsonyi égősor. Vörös, gyűrűgöndör hajába rózsaszín maslit tűz, nevetséges, de jól áll neki.

– Élni kell az életet, babám! – nyögi a tízkilós lisztcsomag emelése közben. - A pasiknak a tüzes nő kell! Ne finnyáskodj! Dobj be valami kis ínyencséget az ágyban! - mondja. Olyan ügyesen csipkedi a szavakat, mintha tésztát

szaggatna. Ahogy erőlködik, hófehér melle félig kibuggyan a lazára gombolt köpeny alól. Ennek a nőnek a melle is huncut – fordul meg a fejében. A szeplők álmosan tapadnak a bőrére. Elbizonytalanodom. Bennem a hiba? Mit tud ez a nő, amit én nem? Látom magam előtt, ahogy Ádám szobájába rongyolok egy szál tangában, és beleszédülök a borgőzös leheletébe. Így nem tudom, és nem akarom bedobni magam, de nem mondok Andinak semmit, hadd maradjon abban a hitben, hogy a megbecsült nők valami kiemelkedőt tudnak.

Az egész műszak így telik. Andika zaftos sztorikat mesél, ilyenkor húsos arca olyan, mint a frissen sült kenyér, ropogós héja. Közben látom, hogy ezt a jellegtelen nőt megbámulják a férfiak. Neki nemcsak csápja van, hanem arca is. Csodálkozom...

Szükségem van egy kis levegőre. Nem szólok senkinek, kiszököm egy cigire. A tüdőmbe élesen belehasít a decemberi hideg, ujjaim metszegeti a zsibbasztó fagy. Nórira kell gondolnom, ő felolvaszt. Most húzhatja a zokniját, az apja kakaót csorgat a bögréjébe.

Hol rontottuk el? Az alkoholon kívül kit szeret még Ádám?

Szürke vagyok, semmi érdekes rajtam. Nem akarom, így folytatni tovább!

A parkolóban fiatal pár a csomagtartóba pakol. Hangjuk ritmikája egyenletes. A nő néha felkacag, mintha beszúrna egy pimasz refrént. Mindenkit irigyelek.

Lassan karácsony. Odabent a polcokon csábítgató, színes szaloncukrok között jó elidőzni, imádom, ahogy zizegnek az aranycsomagolásban. Kakaó és kókusz illatuk van. Ezt a karácsonyt máshogy akarom. Talán még egyszer teszek egy próbát.

Tegnap azt olvastam, hogy havazni fog. Ebéd után elmegyünk a kiserdőbe, megszánkóztatjuk Nórit, aztán ha sötétedik, feldíszítjük a fát.

Este beszélnem kell Ádámmal. Keressünk fel egy párterapeutát, vagy vonuljon be elvonókúrára. Én támogatom, beszéljünk erről, javítsuk meg! És ahogy erre gondolok, fényt látok az alagút végén. Rámosolygok a vevőre, aki negyedszerre is meggondolja magát a szalámik mustrálása közben. Levágok egy szeletet az extra ízesből, kóstolja meg. Mégis csak a szeretet ünnepe lesz. A nő élvezettel forgatja szemeit, pillái olyanok, mint a pillangó szárnyai. A vevők toporognak mögötte, én pedig kérdés nélkül szeletelem a húsz deka boldogságot. Ilyen egyszerű ez.

Hazafele a buszon átadom a helyem egy idős nőnek. Miközben leül, megfogja a csuklóm, és azt mondja, hogy jó lesz ülnie egy kicsit, elkoptak a csontjai. Minden más színű most. Nem akarok

sem belefásulni, sem összeroppanni. Adok egy utolsó esélyt hármunknak, mert ebben a kapcsolatban hárman vagyunk. Nóri, Ádám és én. És, ha mégsem működik? Érzem, hogy megdermed a szívem, verejtékgöngyök gurulnak le mellkasomról, beszorul a fáradt levegő.

Ádám késő jön. Köszön, aztán megfürdik és lefekszik. A torkom összeszűkül, hasogat a halántékomban, és a szemhéjam alatt jéghideg félkört skiccel a könny. Elnyomom ezt a ragacsos érzést, de a lüktetést viszem magammal Nóri szobájába.

„Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis patak. Abban a patakban nagyon sok béka élt. A legkisebbet úgy hívták, hogy Szemi. Hatalmas nagy szemei voltak, akkora hogy még a legöregebb varangy is azt mondta, hogy soha nem látott ekkora szemeket”... Nóri elcsodálkozik, a félhomályban látom az ő barna szemecskéje is hatalmas a kíváncsiságtól, közben vihorászik, és én elfojtom a rosszkedvem. Légzése egyre nyugodtabb, halkul a mesém, aztán már nem neki fantáziálok, hanem magamnak egy jobb életről.

Forgolódom, benézek Ádámhoz, fény szűrődik ki, még nem alszik. Hangom szinte idegenül remeg, elnyomja a tévé morajlása. Ádám rám néz, majd ahogy kiejtem a párterápiás ötletem, átkapcsol egy másik csatornára, és csak annyit mond, ne húzzam fel az agyát. Ismerem, ha tovább folytatom, érezni

fogom arcomon a tenyerét. Visszafordulok, megtorpanok a küszöbön, a tévé lila köde bekeretez. Vajon milyen lehet az aurám, és milyen az övé?

Szenteste van. Nem díszítettük fel a fát. Nóri belázasodott, egész nap borogattam. Így betegen olyan, mint egy kéthetes őzgida. Álmában nyöszörög, megsimogatom párás homlokát, megnyugszik, résnyire nyitja a szemét, rám mosolyog és alszik tovább.

Ádám unottan nézi a tévét, néha elbóbiskol, én ingázom hol teát főzni, hol langyos vizet engedni hűtőfürdőnek.

Estére rosszabbul van, orvost hívok. Az asszisztens közönyösen jelzi, hogy a láz lehúzása nem tartozik a sürgősségi ellátások közé. Aztán, hogy még nyomorultabbul érezzem magam, úgy mondja nekem, hogy „anyuka”, mintha nem is ember lennék, hanem egy használat. Nem adom fel! Enyhébb hangon kérdezi, miért nem viszem el én a gyereket. Jelzem, hogy lázas, nem tud ilyen állapotban buszozni. Értetlenkedik. Autó nincs? A nyelvemen van, hogy igen van autónk, de nincs jogosítványom, a férjem pedig elment a barátaihoz! Olyan görcsösen markolom a telefont, hogy mikor elengedem, az ujjaim szürke, nedves foltot hagynak a hátlapon. Azt hiszem, ez a nő megérezte milyen egyedül vagyok, de nem érintette meg. Az orvos egy óra múlva megérkezik. Az injekció lehúzza Nóri lázát. Le kellene szaladnom az ügyeletes gyógyszertárba, de

nem hagyhatom magára a gyereket. Hívom Ádámot, a telefon kikapcsolva. Becsöngetek a szomszédba, Béla bácsi már ivott, gyalog meg nem bír elmenni. Kopogok a másik szomszéd ajtaján, mire rám figyelnek a „*boldog karácsonyozás után*” nem tudok megszólalni, csak a receptre mutatok. Márti néni, rohan a kabátjáért, segít. A lépcsőházban csilingel a karácsonyi dal, és én sírva megyek vissza a gyerekekhez.

Ádám hajnalban érkezik haza. Kaparászik az ajtóban, zörget. Észbe kapok, hogy benne hagytam a zárban a kulcsot, káromkodik, csapkod. Meg sem kérdezi, hogy van Nóri. Ruhástól bevackolódik az ágyba, és egész éjjel érzem a kipárolgó alkohol fejfájdító szagát.

Elmúlt a karácsony. Nórival tegnap feldíszítettük a fát. Együtt elénekeltük a mennyből az angyalt. Még gyenge, de már csak estére lázasodik be.

Később ismét bemegyek Ádámhoz. Beszélünk kell! Nem kér bocsánatot, nem kérdezi meg, hogy van a gyerek, de a tekintete különös.

Jaj, ne! Kérlek, Istenem! Ne... Magához húz, szaggatja a ruháimat. Ez nem az az ember, akihez hozzá mentem. Nem ismerem, és nem akarom, hogy megérintsen! Először csak suttogom, hogy a hang ne jusson át a másik szobába. Az ellenkezésem még jobban felcsigázza. Lehelete a nyakamon lávaként zúdul. Nem akarom! Kihúzza az övet a nadrágjából, a

szeme olyan, mint a pokol tüze. Tépi a hajam, sikoltanék, de Nóri most aludt el. Kérlelem, de nincs kegyelem, legyűr. A testem olyan elutasító, hogy nem sikerül neki... Aztán felsikoltok, a számra tapasztja a kezét. Szeretnék elájulni, de nem tudok, ezért arra gondolok, hogy két perc múlva lassul a lihegése és végre lemoshatom magamról...

Az ünnepek után vár az üzlet, az élet nem áll meg. Ádám két napja nem jött haza. Nórit Márti nénire bízta. Mint akit fejbe vertek úgy szolgálom ki a vevőket. Andi kisimultan meséli milyen isteni volt wellnessezni karácsonykor. Istenem, nem lenne szabad irigykednem! Istenem! Nem lenne szabad gyűlölnöm! Ő csak egy rózsaszín szalagos, boldog nő. Talán arca is van.

Fáradt vagyok. Egy hét szabadság kellene. Elvágom az ujjam a szeletelővel, a felvágottra csöppen a vér. Andi átveszi tőlem. Elnézést kérek és bordó pöttyöket hintve rohanok a raktárba.

Nem bírom tovább! A főnököm megszán, átölel, és azt mondja, menjek egy hét táppénzre, rám fér. A buszon a hátsó ülésre ülök, láthatatlan szeretnék lenni, talán az is vagyok.

Finoman pelyhezik a hó, az emberek arcán még ott ül a karácsonyi csendesség. Megnyugszom, a hideg jól tett. Márti nénire gondolok. Vajon befogadna-e minket?

Olyan mélyen hiszek benne, hogy a válasz csak igen lehet!

Rivaldafényben

Mielőtt Alex mellé belépett a másik férfi, megállt, és komótosan begombolta szürke zakója gombját.

„Valami fontos, de jellegtelen eseményre készül. Talán egy gyors szakítás munka után, vagy családi megbeszélés” – gondolta.

Bertold megköszörülte a torkát, majd a liftben álló, kérdő tekintetű férfire nézett.

– Szabad? – hangja száraz volt, mint a sercenő gyufáé.

– Hogyne – közben mutató ujját ráhelyezte a piszkos nyomógombra. – Mit nyomjak? Melyik emelet?

A lift állt. Tömény csend, jéghideg nesztelenség szitált a fémkabin gyomrában. Az idő lelassult. Mindegy volt öt perccel később, vagy hamarabb. Akkor ott, csak ketten voltak. A nyüzsgő külvilág a nyitott ajtó előtt maradt, de egy határozott ujjmozdulattól bezárul, s felkúszik a gépezet a szűk csatornán. Egy emelet, kettő, három, és még feljebb, egészen addig...

– A tizedik... – barna bőrtáskájából egy üveg konyakot emelt ki. Mielőtt felbontotta, hosszan bámulta a barna folyadékot. Olyan színe volt, mint a szemeinek. Letekerte a kupakot, nagyot kortyolt belőle. Az ital jólesően reszelte a torkát.